

ชื่อ-สกุล.....HN..... อายุ.....ปี
แนวทางการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล โรงพยาบาลอ่างทอง
โรคระบบทางเดินหายใจส่วนบน

กรณีที่ไม่ควรให้ยาปฏิชีวนะ

หวัด-เจ็บคอ(Common cold) คอหอยอักเสบ (Pharyngitis)³

คอแดง น้ำตาไหล ไอ ท้องเสีย (ในเด็ก)

เสียงแหบ มีน้ำมูกใส มีน้ำมูกมาก จามบ่อย

เจ็บคอไม่มาก หรือไม่เจ็บคอ มีคื่น มีแผลในช่องปาก

มีไข้ต่ำๆ หรือไม่มีไข้ หรือการมีไข้สูง เช่น 39°-40°C ร่วมกับอาการข้างต้น

ยาทางเลือก
ฟ้าทะลายโจร

กรณี que ควรให้ยาปฏิชีวนะ

ต่อมทอนซิลอักเสบ/คอหอยอักเสบจาก GABHS^{1,2}

ลักษณะทางคลินิก	คะแนน
มีไข้สูง เช่น 39°C ร่วมกับ อาการเจ็บคอมาก	1
จุดขาวที่ต่อมทอนซิล ฟังขาวที่ลิ้นลิ้นไก่บวมแดง	1
คลำพบต่อมน้ำเหลืองบริเวณลำคอ โต/กดเจ็บ	1
ไม่มีไอ ไม่มีอาการของโรคหวัด (น้ำมูก ไอ จาม เจ็บคอ)	1

คะแนนรวม	อุบัติการณ์ของเชื้อ	แผนการรักษา
0-1	1-10 %	ไม่ให้ ยาปฏิชีวนะ
2	11-17 %	ให้ยาปฏิชีวนะเมื่อ อายุ < 15 ปี
3-4	28-53 %	พิจารณาให้ยาปฏิชีวนะ

<p>การรักษาให้ยาปฏิชีวนะ นาน 10 วัน¹ 1ST recommendation</p> <ul style="list-style-type: none"> - Amoxicillin (500) วันละ 2-3 ครั้ง¹ (25-50 mg/kg/day) <p>กรณีแพ้ Penicillin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Roxithromycin (150) วันละ 2 ครั้ง - ยาปฏิชีวนะตามความเหมาะสม (หากคิดว่าเชื้อคือยา) 	<p>การรักษาให้ยาปฏิชีวนะ 10 -14 วัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - Amoxicillin (500) 1 tab tid (80-90 mg/kg/day) - ยาปฏิชีวนะตามความเหมาะสม (หากคิดว่าเชื้อคือยา)
--	--

โรคท้องร่วงเฉียบพลัน

กรณีที่ไม่ควรให้ยาปฏิชีวนะ

อาหารเป็นพิษ

มีอาการอาเจียนเป็นอาการเด่น

ท้องร่วงชนิด Non-invasive (แบคทีเรียยังไม่ลุกล้ำเข้าไปในผนังลำไส้)

ถ่ายอุจจาระเหลวจำนวน 3 ครั้งต่อวันหรือมากกว่า หรือถ่ายมีมูก หรือถ่ายเป็นน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง

กรณี que ควรให้ยาปฏิชีวนะ

ท้องร่วงชนิด Invasive

มีไข้ > 38°C และอุจจาระมีเลือดปนเห็น ได้ด้วยตาเปล่า หรือตรวจพบ RBC (เม็ดเลือดแดง) และ WBC (เม็ดเลือดขาว) ในอุจจาระ

.....

แนวทางการรักษา

ให้ Norfloxacin นาน 3-5 วัน

ผู้ใหญ่: Norfloxacin (400) 1x2 ac # 6-10 tab

เด็ก: 15-20 มก./กก./วัน แบ่งให้ วันละ 2 ครั้ง

ให้ Co-trimoxazole

50 มก./กก./วัน (sulfamethoxazole) หรือ 10 มก./กก./วัน (trimethoprim) แบ่งให้ วันละ 2 ครั้ง

ยกเว้นผู้ป่วย ดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจพิจารณาให้ยาปฏิชีวนะตามความเหมาะสม³

▶ ผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง/ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน ▶ ผู้ป่วยเบาหวาน ▶ ผู้ป่วยมะเร็ง ▶ ผู้ป่วยไตวาย ▶ ผู้ป่วยอายุ < 2 ปี

▶ ผู้ป่วยตับแข็ง (liver cirrhosis) ▶ ผู้ป่วยโรคเลือด ▶ ผู้ป่วยที่มีโรค/ ภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงที่อาจต้องเข้ารับการรักษาตัวในรพ.

▶ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

เอกสารอ้างอิง

1. Shulman ST, Bisno AL, Clegg HW, et al. Clinical practice guideline for the diagnosis and management of group A streptococcal pharyngitis: 2012 update by IDSA. Clin Infect Dis. 2012;55(10):e91
2. Pelucchi C et al., Guideline for the management of acute sore throat. ESCMID Sore Throat Guideline Group. Clin Microbiol Infect 2012; 18 (Suppl. 1): 1-27.
3. แนวทางการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล

แนวทางการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างสมเหตุผล โรงพยาบาลอ่างทอง

บาดแผลสดจากอุบัติเหตุ

กรณีที่ไม่ควรให้ยาปฏิชีวนะ
<p>แผลสะอาด</p> <p>☐ ผู้ป่วยมาถึงหน่วยบริการภายใน 6 ชั่วโมง</p> <p>☐ แผลขอบเรียบ ทำความสะอาดง่าย</p> <p>☐ ไม่มีเนื้อตาย</p> <p>☐ ไม่มีสิ่งสกปรกติดในแผล หรือมีแต่สิ่งออกง่าย</p> <p>☐ ไม่ปนเปื้อนสิ่งที่มีแบคทีเรียมาก เช่น มูลสัตว์ น้ำคร่ำ</p>

กรณีควรให้ยาปฏิชีวนะ	
<p>บาดแผลที่มีโอกาสติดเชื้อได้มากกว่าปกติ</p> <p>☐ แผลมีความยาวมากกว่า 5 ซม</p> <p>☐ แผลซึ่งมีเนื้อตายเป็นบริเวณกว้าง</p> <p>☐ ถูกวัสดุที่มด้าเป็นรู ทำความสะอาดยาก</p> <p>☐ แผลขอบไม่เรียบ เย็บได้ไม่สนิท</p> <p>☐ แผลที่เท้า</p> <p>☐ แผลในผู้ป่วยเบาหวาน พิษสุราเรื้อรัง โรคหลอดเลือดส่วนปลายตีบ ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ หรือใช้ยากดภูมิคุ้มกัน</p>	<p>บาดแผลที่มีสิ่งปนเปื้อน</p> <p>☐ มีสิ่งสกปรกติดอยู่ในแผล ล้างออกได้ไม่หมด</p> <p>☐ ปนเปื้อนสิ่งที่มีแบคทีเรียมาก เช่น น้ำลาย หนอง อุจจาระ มูลสัตว์ น้ำคร่ำ</p>
การให้ยาเพื่อป้องกันการติดเชื้อ(2วัน)	
<p>ผู้ใหญ่: Dicloxacillin (250)1x4 ac</p> <p>เด็ก: Dicloxacillin syr 25-50 มก./กก./วัน</p> <p>วันละ 4 ครั้ง ก่อนอาหารและก่อนนอน</p>	<p>ผู้ใหญ่: Co-amoxiclav (1000) 1 tab bid</p> <p>เด็ก: Co-amoxiclav 25-50 มก./กก./วัน</p> <p>วันละ 3 ครั้ง</p>
หรือ พิจารณาให้ยาปฏิชีวนะตามความเหมาะสม	

<p>☐ ยกเว้นผู้ป่วย ดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจพิจารณาให้ยาปฏิชีวนะตามความเหมาะสม³</p> <p>▶ ผู้ป่วยมะเร็ง ▶ ผู้ป่วยอายุ < 2 ปี ▶ ผู้ป่วยที่มีโรค/ ภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงที่อาจต้องเข้ารับการรักษาด่วนในรพ.</p> <p>▶ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....</p>

NOTE:.....